CAP XXI.

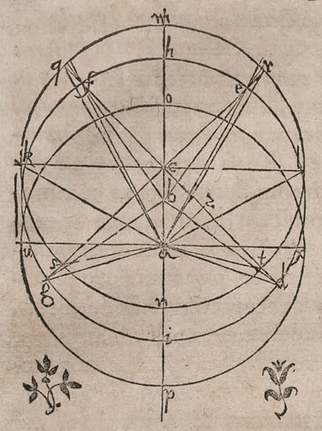

ut punctum æqualitatis motus sit in linea, quæ loca Planetæ in lineas AK, AL, incidentis connectat, ejusque eo puncto quo secat hæc linea MP. *Cumq; ex præmissis absorpserit hæc hypothesis errorem omnium maximum hypotheseos prioris* OP, *nempe* KAV, LAX, *circa quartas temporis, nec novum errorem committat (cum circa* AM, AP, *priori æquipolleat); quare si hæc hypothesis adhuc peccat, id multo minus erit peccatum quam* KAV. *Et quia in* CM, CN, CK, CL, *officium fecit; peccatum (si quod superest) recedet in quatuor loca inter jam dicta intermedia, fietq; circa octavas partes temporum, cum in* C *sit temporis mensura. Bisectis igitur* MCK, KCN. *angulis ducantur per* C *duæ novæ lineæ secantes circumferentiam in* Q. T. R. S: *erit circa hæc puncta error maximus, si quis est. Referet autem hæc hypothesis Planetam circa octavas temporum in lineas* AQ. AR. AS. AT. *Sit jam (ut in Marte) ut non debeat Planeta post octavas temporis restitutorii apparere in lineis* AQ, AR, AS, AT: *sed illic in lineis* AF, AE, *superioribus, hic in* AG, AD, *humilioribus. Ergo si prius error* KAV *fuit 10 ½ graduum, jam error* KAF *vix erit paucorum scrupulorum.* Deprehenditur autem in Marte QAF vel RAE 9 circiter scrupulorum, sed SAG vel TAD circiter 28 scrupulorum.

TERTIO igitur & hæc hypothesis corrigatur. quod ut varie (& nominatim per librationem puncti C in linea GA) fieri potest: ita nulla religione impedimur, *punctum æqualitatis* C *fixum retinere in distantia* CA *ob angulum* KAV, *& Planetæ viam etiamnum retinere circularem. Quæ tria ex arbitrio suscepta, non demonstratione evicta, cogent nos eccentrici centrum ex* C *puncto æqualitatis motus deprimere in* B, *ut sit* HI *pro* MN, *& corpus Planetæ ex* Q. R. S. T. *discedat, manens tamen in lineis* CQ, CR, CS, CT *(quia apud* C *manet dimensio temporis), veniatq; in signa* F. E. G. D. *& fiant* QF, ER, SG, TD *tantæ, ut* QAF, EAR *fiant 9 scrupulorum, &* SAG, TAD *28 scrupulorum.* Hoc facto absorptus erit & ille error in octavis temporum, & hypothesis octo locis justissimam exhibebit longitudinem. Quare iterum si quis restat error, is erit in sedecimis temporum, locis intermediis. At quia tertius hic eccentricus HI tam primo æquipollet in locis AM. AP, quam secundo in locis insuper AK. AL: nullum igitur novum ingerit errorem. Et quia secundi error erat maximus in octavis temporum qui jam est absorptus, restabit igitur in sedecimis de veteri errore error multo minor. Quod si proportione utamur: ut quia primi eccentrici error fuit 10 ½ graduum, secundi error 9 vel 28 minutorum, nempe illius septuagesima & vicesima quinta pars, jam iterum totuplos faciamus secundos errores tertiorum: planè intra

intra sensuum defectum negocium coegerimus etiam circa sedecimas temporis.

CAP. XXI.

ITA VEL IAM patet, quatenus & quomodo verum sequatur ex falsis principiis: nempe id, quod in hisce falsum, speciale est & abesse potest; quod vero necessitatem affert veritati, sub generali ratione verum omnino & ipsum est.

Denique ut falsa hæc principia tantummodo sunt apta certis locis per totum circulum: ita neque verum citra illos ipsos locos omnimode sequitur, nisi quatenus accidit huic negocio, ut a sensuum subtilitate differentia æstimari amplius non possit.

ATQVE HÆC eadem hebetudo sensuum tegit etiam hunc errorculum, qui in octavis temporum supereſt. Supereſſe autem sic demonstro.

Nam si ex B *rursum scribatur perfectus eccentricus, ut sint æquales* BD, BE, BF, BG; *fecerimusque* BC *tantam, ut* QAF *angulus imperatus existat: non equidem æque arbitrio nostro relinquitur, quantum exhibere velimus angulum* SAG. *Fiet enim omnino necessarius. Veniat ex* A *perpendicularis in* QT, *quæ sit* AZ. *Sit autem* AC *(ut supra) 18564, qualium* CQ *100000. Et quia* ACZ 45°, *fiet* AZ *vel* ZC *(utraque harum partium) 13127. Ergo* ZQ *113127, &* AQZ 6°. 37′. 5″, *&* QAZ 83°. 22′. 55″. *cujus tangens 864092. Sumatur autem* FAZ 9 *scrupulis minor. erit ejus tangens* FL *844900. Sed qualium* AZ *est 13127, erit* ZF *110910. Quare* QF *2217. Est autem major* QF *quam* TD. *quod sic demonstro.* QT *est diameter circuli. æqualis ergo est ipsis* FB, BD, *semidiametris junctis. Sed* BF, BD, *simul sumptæ sunt majores quam* FD. *ergo &* QT *major quam* FD. *Communis auferatur* FT. *Major igitur residua* QF *quam* TD. *Et tamen nos ex abundanti patiemur æqualem esse. Subtrahatur* CZ *13127 a* CT, *ut* ZT *relinquatur 86873. Igitur ex* AZ, ZT, *noscitur* ATZ, *estque* 8°. 35′. 33″. *Igitur* ZAT 81°. 24′. 27″. *Et quia* ZT *86873, addam ei æqualem ipsi* QF, *ac si esset* TD *scilicet 2217. Fiet* ZD *89090. Sed qualium* AZ *est 100000, fiet* ZD *tangens anguli* ZAD *686291. Itaque hic angulus* 81°. 42′. 35″. *Sed* ZAT *fuit* 81°. 24′. 27″. *Ergo* TAD *vel* SAG *minor est quam* 18′. 8″. *differentia, eo quod* TD *sit minor quam 2217.*

Ecce hic necessarium angulum TAD, qui debuit esse 27 ½ minut. Itaque si QAF pro 9 minutis facias 12′, fiet TAD 24′. Atque utrinque Planeta 3 scrupulis fiet altior justo. Æquatio ergo nimis videbitur magna. quare eccentricitas nimis magna. Minuetur igitur parumper, ut in lineis AK, AL, Planeta circiter 1 ½ fiat depressior, atque in DE, FG, totidem (scilicet 1 ½) scrupulis altior.

Ita per hanc contemperationem variarum causarum fit, ut errore altero alterum compensante calculus intra sensuum subtilitatem adducatur, deprehendique non possit specialis hypotheseos falsitas. Itaque gloriari non possit hæc vafra meretricula de veritate (pudicissima puella) in suum lupanar pertracta. Honesta quædam fœmina meretricem præeuntem arcte sequebatur ob viarum angustiam & turbam hominum: quam stulti & lippi Logicarum argutiarum professores, qui